10/5101

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18.11.2026
Sayı : 2055

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Otoyol ve köprü geçiş ücretlerinin zamanında ödenmemesi nedeniyle uygulanan cezaların ve icra takiplerinin vatandaşlar üzerinde oluşturduğu ekonomik yükün, geçiş borçlarının bildirilmesi ve tahsil edilmesindeki aksaklıkların, otoyol işletmecilerinin avukatlık ve icra takip hizmetlerini yürütme biçimlerinin ve bu hizmetlerin verilmesinde kamu görevlileriyle yakınlık ilişkilerinden kaynaklanabilecek çıkar çatışması iddialarının araştırılması, yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 17.11.2026

İnan Akgün ALP

İnan Akgün ALP

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Otoyol ve köprü geçiş ücretlerinin tahsilinde yaşanan sorunlar, son dönemde vatandaşların ciddi ekonomik mağduriyetlerle karşılaşmasına neden olmaktadır. Özellikle geçiş ücretlerinin zamanında ödenmediği gerekçesiyle başlatılan icra takiplerinde, asıl borcun çok üzerinde tutarların talep edilmesi, mevcut tahsilat sisteminin hukuka uygunluğu ve ölçülülüğü bakımından incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Basına yansıyan bir olayda, 1.045 TL tutarındaki otoyol geçiş borcu için 12.072 TL tahsil edildiği belirtilmektedir. Asıl borcun yaklaşık 11,5 katına ulaşan bu tutarın hangi bölümünün geçiş ücreti, hangi bölümünün ceza, faiz, icra masrafı ve avukatlık ücretinden oluştuğunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu tür uygulamaların münferit olup olmadığı, benzer şekilde kaç vatandaş hakkında icra takibi başlatıldığı ve tahsil edilen toplam bedellerin ne kadar olduğu bilinmemektedir.

Sorunun bir diğer yönü, vatandaşların geçiş borçlarını zamanında öğrenip ödeyebilme imkânlarıdır. Ekim 2026 itibarıyla plaka üzerinden borç sorgulama sisteminde değişiklik yapıldığı, bazı geçiş borçlarının elektronik sistemlerde görüntülenemediği ve sürücülerin borçlarından ancak icra tebligatıyla haberdar olabildiği ileri sürülmektedir. Bu iddiaların doğruluğu ve borçların icra aşamasına gelmeden önce vatandaşlara hangi yöntemlerle bildirildiği araştırılmalıdır.

Vatandaşın varlığından haberdar olmadığı veya ödeme imkânına fiilen erişemediği bir borç nedeniyle ağır mali yüklerle karşılaşması, hukuki güvenlik, belirlilik, ölçülülük ve mülkiyet hakkının korunması ilkeleri bakımından ciddi sorunlar doğurmaktadır. Otoyol işletmecilerinin alacaklarını tahsil etme hakkı bulunmakla birlikte, bu hakkın kullanılmasında vatandaşların gereksiz icra giderleriyle karşılaşmasını önleyecek güvencelerin de sağlanması gerekir.

Öte yandan, otoyol işletmecilerinin icra ve dava dosyalarını takip eden bazı avukatların eski bakanların ve üst düzey kamu görevlilerinin yakınları olduğu yönündeki haberler, konunun kamu yönetiminde etik ilkeler ve çıkar çatışmasının önlenmesi bakımından da incelenmesini gerektirmektedir.

Bu kişilerin mesleki faaliyetleri ve görevleri tek başına hukuka aykırılık oluşturmaz. Ancak otoyol işletmecilerinin avukatlık hizmetlerini hangi usullerle temin ettikleri, bu hizmetler karşılığında yapılan ödemeler, dosyaların dağıtımında uygulanan ölçütler ve kamu görevlerinden kaynaklanabilecek nüfuz veya çıkar çatışması ihtimalleri açıklığa kavuşturulmalıdır.

Araştırılması gereken bir diğer husus da geçiş ücretlerinden kaynaklanan icra takiplerinin otoyol işletmecileri ve bu işletmeler adına hareket eden hukuk büroları bakımından nasıl bir ekonomik büyüklüğe ulaştığıdır. Tahsil edilen tutarların asıl alacak, ceza, faiz, takip gideri ve vekâlet ücreti olarak ayrıştırılması, mevcut uygulamanın vatandaş üzerindeki gerçek maliyetinin ortaya konulması açısından önemlidir.

Bu nedenle otoyol ve köprü geçiş borçlarının bildirim ve tahsilat süreçlerinin, uygulanan cezaların ve icra giderlerinin, işletmeci şirketlerin avukatlık hizmeti temin yöntemlerinin ve bu süreçlerde kamu otoritelerinin denetim sorumluluklarının bütün yönleriyle araştırılması gerekmektedir.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde güvence altına alınan hukuk devleti ilkesi ve 35'inci maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı çerçevesinde, vatandaşların ölçüsüz mali yüklerle karşılaşmasının önlenmesi, tahsilat süreçlerinin şeffaflaştırılması ve mevcut mevzuattaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması zorunluluk hâline gelmiştir.

Bu nedenlerle; sorunların tüm boyutlarıyla ortaya çıkarılması, iddiaların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü maddesi uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

..... SAYILI MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ

	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI	SEÇİM ÇEVRESİ	İMZA
1.	Engin ALTAY	İstanbul	E. Altay
2.	Gülcan KIŞ	Mersin	G. Kış
3.	Nermin yıldırım KARA	Hatay	[illegible]
4.	Hüseyin YILDIZ	Aydın	[illegible]
5.	Ali Öztunç	K. Maraş Mv.	[illegible]
6.	Ahmet Baran Yazgan	Edirne	[illegible]
7.	Mahir Polat	İzmir	[illegible]
8.	Ömer Fethi Gürer	Niğde Mv.	[illegible]
9.	Rıfat T. Nalbantoğlu	İzmir Mv	[illegible]
10.	Vecdi Gündoğdu	Kırklareli	[illegible]
11.	Tücker Aşeş	Bolu	[illegible]
12.	Jale Nur SÜLLÜ	ESKİŞEHİR	[illegible]
13.	ALİ KARAOBA	IŞAK	[illegible]
14.	SEMRA DİNKER	ANKARA	[illegible]
15.	Aysu Bankoğlu	Bartın	AYSUB
16.	Orhan Sarıbal	Bursa	[illegible]
17.	Şusuri Çorabatır	Antalya	[illegible]
18.	Hasan Özterkuvan	Gaziantep	[illegible]
19.	Ediz ÜN	Edirne	[illegible]
20.	Müzeyyen Şevkin	Adana	M. Ş.
21.			
22.			